

Číslo: 6037/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej od 18. 01. 2022 do 21. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola	
Sídlo	Ratková 229
Zriaďovateľ	Obec Ratková

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Pavol Majerčík, riaditeľ školy
Mgr. Antónia Strelková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6037/2021-2022 zo dňa 11. 01. 2022

inšpekciu vykonali:

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor, ŠIC Banská Bystrica .....

Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica .....

Mgr. Natália Beľová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica .....

PaedDr. Erzsébet Máté, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica .....

PaedDr. Katarína Tóthová PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica .....

RNDr. Eva Zenková PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej plnoorganizovanej vidieckej základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským. V škole sa vzdelávalo 96 žiakov prvého stupňa (vrátane jednej špeciálnej triedy) a 74 žiakov druhého stupňa (vrátane dvoch špeciálnych tried) – spolu 170 žiakov. Kontrolovaný subjekt evidoval 34 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ), z toho 11 na prvom stupni a 23 na druhom stupni. Zo sociálne znevýhodneného prostredia

(SZP) pochádzalo 33 žiakov prvého stupňa a 2 žiaci druhého stupňa. Žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) škola neregistrovala. Všetci žiaci sa v školskom roku 2020/2021 zúčastňovali dištančného vzdelávania. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 20 pedagogických zamestnancov, z nich 7 učiteľov prvého stupňa (1 na čiastočný úväzok), 10 učiteľov druhého stupňa (1 na čiastočný úväzok) a 3 vychovávateľky (všetky na čiastočný úväzok).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Učitelia v rozhovoroch i v dotazníku zadanom školskou inšpekciou uviedli, že po návrate k prezenčnej výučbe najčastejšie uplatňovanými formami **diagnostiky vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania** boli riadené rozhovory so žiakmi, písomné práce (previerky, informatívne testy), ústne skúšanie, sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, v menšej miere riešenia rôznych typov komplexných úloh, prezentácie produktov žiackych prác a portfóliá prác žiaka (pracovné listy). Podľa vyjadrení učiteľov výsledky vyhodnocovali individuálne za jednotlivé triedy, analýzu získaných diagnostických údajov nepredložili. Výsledné zistenia preukázali oslabenie niektorých zručností a schopností žiakov. Vyjadrenia učiteľov v rozhovoroch korelovali s výsledkami dotazníka (Graf 1), kde 70% z nich poukázalo na stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať, 60% zistilo nižšiu schopnosť žiakov komunikovať a spolupracovať a 50% uviedlo u žiakov stratu motivácie vzdelávať sa. Rozdiely vo vedomostiach a zručnostiach žiakov v rámci triedy po ukončení dištančného vzdelávania (DV) potvrdilo 80 % učiteľov. Nedostatky boli zistené najmä vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, ale aj Človek a príroda, Človek a spoločnosť. Výsledky diagnostiky boli prezentované na zasadnutí MZ¹ s konštatovaním, že učivo bolo prebrané, ale žiaci ho nemajú dostatočne utvrdené, vedomosti a zručnosti nedokážu uplatniť v praktických cvičeniach. V rozhovoroch zástupkyňa riaditeľa školy a učitelia uviedli, že **miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov bola nižšia, nedostatky mohli** negatívne vplývať na kontinuitu ich ďalšieho vzdelávania. Vyskytujúce sa nedostatky vo vedomostiach učitelia postupne odstraňovali upevňovaním a precvičovaním učiva. Výrazné nedostatky sa prejavili v 1. ročníku so zvýšeným počtom žiakov, ktorí neabsolvovali predprimárne vzdelávanie, kde najväčšie problémy boli zaznamenané v čítaní, prepise textu, v sčítaní a odčítaní s prechodom cez desiatku a pri riešení slovných úloh. Z analýzy správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v školských rokoch 2018/2019, 2020/2021 a z informačného dotazníka pre riaditeľa školy vyplynulo, že v porovnaní so školským rokom 2018/2019, kedy neprosperovalo 9 žiakov (z 1 alebo 2 predmetov) sa **počet neprospievajúcich žiakov** na konci školského roka 2020/2021 mierne zvýšil na 11 (z 1 alebo 2 predmetov), takmer všetci pochádzali zo SZP. Žiaci opakujúci v aktuálnom školskom roku ročník (10 žiakov 1. ročník, 1 žiak 3. ročník) dosahovali slabé výsledky už v 1. polroku školského roka 2020/2021². Dôvodom ich neprospievania bola podľa vyjadrenia zástupkyne riaditeľa školy školská nezrelosť, nakoľko kvôli pandémie nebola realizovaná depistáž školskej spôsobilosti detí pred ich nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky, častá absencia na prezenčnom vyučovaní, **nevypracovanie úloh** v doručovaných pracovných listoch **počas DV**. Problémy vo vzdelávaní boli determinované aj **rodinným prostredím**, v ktorom absentoval záujem rodičov týchto žiakov o ich pravidelnú dochádzku do školy a vzdelávacie výsledky. V dôsledku toho nezvládli osvojiť si učivo

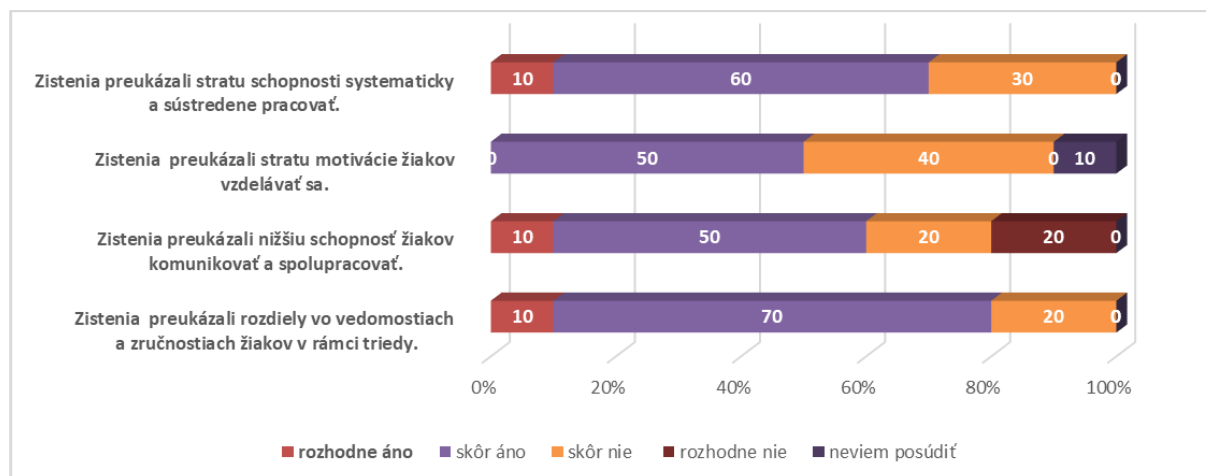
---

¹ zápisnica zo dňa 19. 04. 2021

² zápisnica z klasifikačnej porady konanej dňa 26. 01. 2021

stanovené vzdelávacím štandardom príslušného ročníka a po zhodnotení reálnosti dosiahnutia edukačných cieľov vo vzťahu k ich možnostiam a schopnostiam opakovali ročník.

Graf č. 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

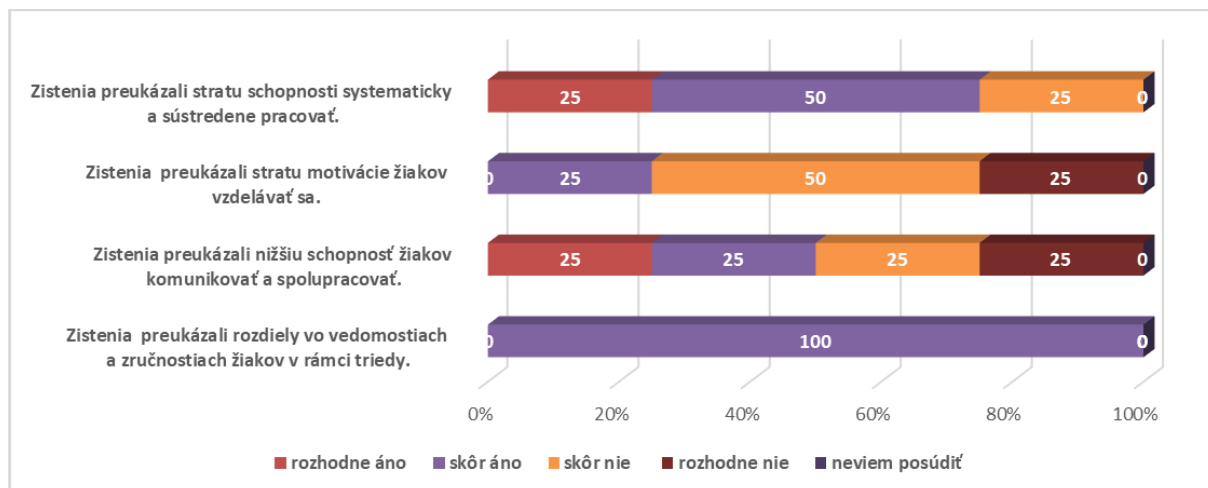

Riaditeľ školy, vedúci predmetových komisií (PK) a učitelia hospitovaných predmetov v rozhovoroch deklarovali, že **úroveň vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania** po ukončení DV overovali až po ich začlenení do prezenčného vyučovania. Adaptačné obdobie využili na posilnenie vyučovacích predmetov z hlavných vzdelávacích oblastí, upevňovanie učív a podporu socializácie. Z výsledkov dotazníka určeného učiteľom vyplynulo, že najčastejšie uplatňovanými spôsobmi diagnostiky boli sledovanie výkonov žiakov, ich pripravenosť na vyučovanie i rozhovory s nimi (100 %), písomné práce rôzneho druhu a rozsahu (75 %), ústne skúšanie a riešenie komplexných úloh (50 %). Na pedagogickú diagnostiku škola využila aj osobné portfólio žiakov³ v digitálnej i printovej podobe. V dotazníku zadanom školskou inšpekciou sa učitelia vyjadrili k výsledkom uskutočnenej diagnostiky vedomostí a zručností žiakov – zistenia preukázali stratu schopnosti systematicky a sústredene pracovať a podľa polovice opýtaných aj nižšiu schopnosť žiakov komunikovať a spolupracovať. V rozhovoroch uviedli, že väčšina žiakov mala nedostatky vo vyučovacích predmetoch zo vzdelávacích oblastí Jazyk a komunikácia (SJL, ANJ), Matematika a práca s informáciami (MAT), Človek a príroda (BIO), Človek a spoločnosť (GEG. DEJ). Škola identifikovala chyby a nedostatky súvisiace s problémami v učení sa žiakov – pokles komunikačných, praktických, grafických a prezentačných zručností, terminologické nedostatky, nedostatočné osvojenie si pojmotvorného procesu a gramatických pravidiel. Všetci učitelia v zadanom dotazníku uviedli, že medzi žiakmi sa v rámci triedy prejavili rozdiely v ich vedomostiach (Graf 2). **Miera osvojenia vedomostí a zručností žiakov bola nižšia, nedostatky mohli** negatívne vplývať na kontinuitu ich ďalšieho vzdelávania. Zistenia z diagnostiky neboli sumarizované, v zázpisniciach z PK i z pedagogických rád absentovala analýza zistení i termíny na ich odstránenie. Ani správa o výchovno-vzdelávacej činnosti za šk. rok 2020/2021 neobsahovala konkrétne opatrenia na korekciu pozorovaných nedostatkov. Riaditeľ školy i učitelia sa vyjadrili, že výsledky diagnostiky im umožňovali individuálne realizovať priebežné korekcie preberaného učiva a zabezpečiť kontinuitu v edukácii.

³ fotografie z domácich projektov, prezentácie, pracovné listy, vypracované úlohy v pracovných zošitoch...

Z analýzy správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v školských rokoch 2018/2019, 2020/2021 a z informačného dotazníka pre riaditeľa školy vyplynulo, že na konci školského roka 2018/2019 evidovali 4 neprospievajúcich žiakov z 1 alebo 2 predmetov – ani 1 nepochádzal zo SZP. Na konci školského roka 2020/2021 prospeli všetci žiaci. Počet neprospievajúcich žiakov **mal klesajúcu tendenciu**.

Graf č. 2 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov nižšieho stredného vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

V školskom roku 2020/2021 škola na základe analýzy výsledných zistení z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov a v záujme zaistenia nadväznosti vzdelávania **nerevidovala** ŠKVP pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie. Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že škola **modifikovala učebný plán (UP) a učebné osnovy (UO)** na návrh predmetových komisií (PK). Analýza výsledkov zistení z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov po návrate k prezenčnej výučbe preukázala potrebu posilniť počty hodín vyučovacích predmetov MAT a SJL disponibilnými hodinami.⁴ **Pedagogická rada** na jej zasadnutí dňa 21. 04. 2021 uvedenú zmenu **odsúhlasila** spolu so zavedením nových predmetov cvičenia z MAT a cvičenia zo SJL (2 hod.), ktoré obsahovo nadväzovali na vyučovacie predmety MAT a SJL.

V **systeme hodnotenia a klasifikácie** žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch nenastali v súvislosti s DV zmeny - škola postupovala v súlade s metodickým pokynom⁵ a usmernením Návrat do škôl. V čase adaptačného obdobia hodnotili žiakov slovnou a nepísali písomné práce, učitelia využívali priebežné verbálne hodnotenie výkonov žiakov so zámerom poskytnúť im spätnú väzbu ako súčasť motivácie k ich napredovaniu. Podľa ich vyjadrení v dotazníku častejšie využívali v edukačnom procese formatívne hodnotenie s cieľom poskytnúť žiakom spätnú väzbu, čo potvrdili aj hospitačné zistenia v triedach nižšieho stredného vzdelávania. Po návrate k prezenčnému vyučovaniu, s výnimkou adaptačného obdobia, škola nezmenila **organizáciu vzdelávania** - v plnom rozsahu postupovala podľa usmernení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR). V jednotlivých ročníkoch sa počas DV žiaci učili podľa upraveného (redukovaného) rozvrhu hodín tak, aby pre všetky hlavné vzdelávacie oblasti bola dodržaná indikatívna týždenná záťaž.

⁴ Škola posilnila vyučovanie predmetu MAT disponibilnými hodinami v 8. i 9. ročníku a vyučovanie predmetu SJL v 7. ročníku.

⁵ Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Škola nepredložila vypracovaný **system opatrení zameraný** na poskytovanie podpory žiakom, ktorí nemali vytvorené podmienky na plnohodnotné dištančné vzdelávanie. V období prerušeného vyučovania z dôvodu mimoriadnej situácie škola zabezpečila žiakom vzdelávanie cez aplikáciu Messenger a telefonicky. Žiakom, ktorým chýbalo technologické vybavenie a dostupnosť internetu, doručovali učebné materiály prostredníctvom pošty, e-mailov, SMS-správ alebo ich distribuovali učitelia školy. **Podpora učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách** bola podľa odpovedí učiteľov v dotazníkoch realizovaná využívaním inovatívnych foriem a metód vyučovania (92,86%), rôznych výukových aplikácií (78,57%), čo nepotvrdili vyjadrenia väčšiny žiakov. Všetci učitelia uviedli, že diferencovali úlohy/zadania podľa špecifických potrieb a možností žiakov, uplatňovali individuálny prístup, 92,86% vytváralo priestor na rovesnícke učenie, väčšina (85,71%) aplikovala špecifické pedagogické intervencie a vytvárala priestor na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov (85,72%) a na hodnotenie výkonov spolužiakov (78,57%). S odpoveďami učiteľov, okrem diferenciacie úloh (40%) a ich riešením pomocou počítačových aplikácií (0%) sa stotožnila väčšina žiakov. System podpory učenia sa žiakov, ktorí by boli ohrození školským neúspechom v dôsledku neplnohodnotného dištančného vzdelávania škola zamerala na opakovanie, precvičovanie učiva, predĺžený výklad (97,14%), čo potvrdili i žiaci v dotazníku.

Podľa vyjadrenia vedenia školy a odpovedí učiteľov v dotazníkoch **podpora wellbeingu všetkých žiakov** bola na vyučovacích hodinách zameraná na posilnenie sociálneho učenia. Učitelia realizovali triedne aktivity (napr. ranné komunity) zamerané na obnovenie a upevnenie vzťahov v triede (100%), čo potvrdili žiaci vyjadrením, že vyučovanie ich baví, lebo sa v triede cítia príjemne. V dotazníku uviedli (97,14%), že učitelia sa zaujímali o ich problémy v učení, niektorí ich povzbudzovali a chválili, keď odpovedali správne alebo splnili úlohu. Keď niečo nevedeli, nedostali hneď zlú známku, ale vysvetlili im, kde urobili chybu a v čom musia pridať (100%). Využívanie formatívneho hodnotenia v edukácií potvrdila väčšina učiteľov (85,71%). Len 17,15% žiakov si myslelo, že sa dobre neučia, lebo v minulom školskom roku počas domáceho vzdelávania sa nezapájali do vyučovania.

Zástupkyňa riaditeľa školy v rozhovore uviedla, že **podporu žiakov v čase mimo vyučovania** sa snažili zabezpečiť doučovaním z predmetov SJL, MAT a ANJ, ale žiaci prejavili minimálny záujem a rodičia odmietali doučovanie v poobedňajších hodinách. Možnosť konzultácií s vyučujúcimi žiaci využili v malej miere (MAT, SJL). Žiakom 2. stupňa v prípade záujmu zabezpečili prístup do ŠKD, čo využilo 8,1% z nich. Škola počas DV umožnila žiakom 2. stupňa, aby ju navštevovali v skupinách 5+1 (2 skupiny). Spolupráca so zákonnými zástupcami žiakov bola dobrá, učitelia počas pandémie realizovali rodinné návštevy za účelom distribúcie pracovných listov. V dotazníku sa väčšina žiakov (94,29%) vyjadrila, že učitelia informovali zákonných zástupcov o tom, či sa v učení zlepšili (94,29%) a všetci potvrdili záujem rodičov o ich známky.

Učitelia v dotazníkoch potvrdili vzájomnú spoluprácu, odovzdávanie si poznatkov a skúseností i spoluprácu s poradenskými zariadeniami, ktoré považovali za prínos pre **skvalitnenie práce a vzdelávania pedagogických zamestnancov**. V škole nebol vytvorený inkluzívny tím v záujme podpory žiakov vo vzdelávaní. Pedagogickí zamestnanci sa nezúčastnili interného ani externého vzdelávania zameraného na wellbeing žiakov, na rozvíjanie a získanie profesijných kompetencií v oblasti práce s ohrozenými skupinami žiakov. Podpora **wellbeingu pedagógov** bola podľa riaditeľa školy zameraná na morálnu aj finančnú oblasť. Prácu učiteľov oceňovali

pochvalami, vyjadrením uznania a finančnými odmenami. K lepším výkonom ich motivovali skvalitnením pracovného prostredia (vybavenie zborovne novým nábytkom).

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Primárne vzdelávanie

V triedach primárneho vzdelávania bolo vykonaných 12 hospitácií na vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prírodoveda, prvouka, vlastiveda.

Učenie sa žiaka

Adekvátne rozvinuté **komunikačné spôsobilosti** prejavili žiaci všetkých ročníkov, s výnimkou I. A triedy, ktorú navštevovalo 10 žiakov opakujúcich ročník, ktorí vzhľadom k veku disponovali slabou slovnou zásobou. V dôsledku nedostatočných vyjadrovacích schopností bol ich ústny prejav strohý, prevažne s jednoslovnými odpoveďami. Nedokázali sa plynule a vecne vyjadrovať, čo negatívne ovplyvňovalo efektivitu vzájomnej komunikácie žiak-učiteľ, žiak- žiak. Žiaci pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií** zväčša správne reprodukovali osvojené vedomosti, ojedinele nepreukázali ich porozumenie a nevedeli správne reagovať na podnety zamerané na aplikáciu (I.A). Pri zadaniach rozvíjajúcich vyššie myšlienkové procesy žiaci prvého ročníka nedokázali riešiť úlohy vyžadujúce analýzu⁶. V ostatných ročníkoch väčšina žiakov ukázala veku primeranú schopnosť analytického myslenia pri prepájaní nových poznatkov s už osvojenými⁷, no iba tretina dokázala samostatne vyjadriť kritický úsudok⁸. Príležitosť na rozvíjanie tvorivosti mala len štvrtina žiakov (ANJ), ale pri plnení úloh nepreukázali tvorivé nápady, riešenia. V rámci **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** preukazovali snahu zodpovedne si plniť úlohy, ale bez prejavov iniciatívy. Často nedokázali identifikovať a korigovať svoje chyby, prípadne s chybou nepracovali, čím nebol podporovaný rozvoj ich metakognície. Pri hodnotení vlastnej činnosti im zväčša chýbala schopnosť zdôvodnenia, argumentácie, väčšinou neboli k hodnoteniu vedení, čo obmedzovalo rozvoj ich sebaregulácie. Nedostatok príležitostí na vyjadrovanie názorov, u niektorých žiakov nerešpektovanie pravidiel a vzájomné prekrikovanie sa v diskusii (II.A) negatívne ovplyvňovali rozvoj ich **občianskych kompetencií**. Menej ako polovica žiakov prejavovala empatiu a ústretovú komunikáciu, v menšej miere aj schopnosť spolupracovať, ojedinele (II.A) pri spoločnej práci neuplatňovali komunikačné konvencie. Ostatní žiaci nemali možnosť rozvíjať svoje **sociálne kompetencie** v interaktívnych činnostiach.

Vyučovanie učiteľom

Väčšina učiteľov neposkytovala **podporné stimuly pre efektívne stratégie učenia** sa každého žiaka, čím neboli vytvárané podmienky pre inkluzívne vzdelávanie všetkých žiakov. Len v malej miere využili inovatívne činnostné metódy⁹. V prevažne uplatňovaných **stratégiách vyučovania** dominoval riadený rozhovor a vysvetľovanie, čo dostatočne nestimulovalo aktívne

---

⁶ rozklad čísla, priradovanie počtu predmetov k číslu (MAT), sluchové rozlišovanie hlásky v slove, analýza obrázkov pri vyhľadávaní slov s danou hláskou (SJL)

⁷ napr. tvorba príkladov na násobenie pomocou štvorcovej siete (MAT), obrázkovej osnovy (SJL), práca s mapou – vyhľadávanie, určovanie polohy (VLA), identifikácia zariadenia izieb z počutého textu (ANJ)

⁸ napr. posudzovanie správnosti/nesprávnosti fajčenia (PDA), vyvodzovanie záverov pokusu (PVO), hodnotenie konania postáv v príbehu (SJL)

⁹ demonštrácia - zisťovanie dýchania, meranie pulzu (PDA), dramatizácia rozprávky (SJL), pokus – rozpustnosť látok (PVO)

učenie sa žiakov, pričom výrazne absentovala ich motivácia. Zistenia nezodpovedali výsledkom dotazníka, v ktorom väčšina učiteľov (90%) potvrdila uplatňovanie inovatívnych foriem a metód vyučovania. Účelne využívané **materiálno-technické prostriedky** podporovali názornosť, sprostredkovali realitu, boli nositeľmi nových informácií¹⁰. Prívetivý prístup učiteľov a ich prejavy empatie prispievali k **atmosfére istoty a psychického bezpečia v triedach**, ojedinele narušenou v dôsledku absencie kladenia dôrazu na dodržiavanie dohodnutých pravidiel. Priebežne hodnotili výkony žiakov, ale len občas podporovali ich učenie hodnotením s optimálnym využitím pochvaly i kritiky (Graf 5), hoci takmer všetci učiteľia (90 %) v dotazníku uviedli, že v edukácii uplatňovali formatívne hodnotenie.

Nižšie stredné vzdelávanie

V triedach nižšieho stredného vzdelávania bolo vykonaných 23 hospitácií v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, fyzika, chémia, biológia a geografia.

Učenie sa žiaka

Väčšina žiakov vyjadrovala svoje poznatky, názory a postoje spisovne, za podpory učiteľov vecne a v logickom slede. Rečové prejavy viac ako tretiny žiakov boli strohé, odbornú terminológiu uplatňovali nepresne alebo menej dôsledne. **Veku primerane rozvinuté komunikačné zručnosti** v riadených rozhovoroch prejavila menej ako polovica žiakov. Súvislý i nesúvislý text čítali zväčša s porozumením, vedeli identifikovať základné informácie, často ale nedokázali samostatne posúdiť význam a pravdivosť informácií, nepreukázali spôsobilosť kritického hodnotenia textu. Úroveň **poznávacích spôsobilostí** limitovali nízka frekvencia zadávania úloh podporujúcich rozvoj myslenia a kreativity (Graf 3) i neposkytnutie dostatočného času a nevedenie žiakov k samostatnosti pri ich riešení. **Vyššie myšlienkové procesy** boli rozvíjané prostredníctvom **analýzy** na vyučovacích hodinách MAT, SJL a ANJ. Menej ako polovica žiakov (39,10 %) dokázala prevažne samostatne vykonať rozbor komplexných informácií, identifikovať príčinné a logické súvislosti medzi nimi, vedela ich zdôvodniť a špecifikovať¹¹. Ostatní žiaci nevedeli riešiť analytické úlohy. Ešte menej úspešní boli pri riešení **syntetických úloh** (4,30 %). Len žiaci VI.A na 1 hodine MAT prevažne vedeli formulovať a obhájiť stanoviská týkajúce sa riešenia problémov desatinných čísiel a zhodnotiť ich z rôznych hľadísk. Žiaci neboli stimulovaní k prehľbovaniu svojej kreativity, **úlohy na rozvíjanie tvorivosti** im boli zadané len na 3 vyučovacích hodinách ANJ, ale samostatne ich nedokázali vyriešiť. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa** preukázali v minimálnej miere. V dôsledku nepodnecovania k overovaniu správnosti svojich postupov v učení sa si ojedinele dokázali uvedomiť chybu a identifikovať jej príčinu. Približne polovica žiakov bola síce sústredená na učenie sa a aj aktívna, ale väčšinou neiniciovala alternatívne postupy a riešenia úloh. Len štvrtina (23,90 %) z nich si uvedomovala **potrebu autonómneho učenia** a tretina (34,80 %) prejavila **zručnosť v sebahodnotení a hodnotení spolužiakov** (Graf 4). Štvrtina žiakov nemala príležitosť hodnotiť vlastné výkony a viac ako polovica nebola vedená k hodnoteniu rovesníckych výkonov. Žiaci sa správali kultivovane a tolerantne, dokázali regulovať vlastné konanie, vo vzťahu so spolužiakmi a učiteľmi sa prejavovali empaticky. **Preukázanie sociálnych kompetencií** (47,80 %) obmedzovalo nepodporovanie

¹⁰ obrazový materiál, počítačové pomôcky pri pokuse, učebnice, mapy

¹¹ Chápali zmysel informácií o rímskych čísliciach, desatinných číslach, slovných spojeniach. Dokázali rozčleniť komplexné informácie na komponenty pri stupňovaní prídavných mien, riešení konštrukčných a slovných úloh.

párovej/skupinovej práce v dostatočnej miere. Menej ako tretina žiakov si upevňovala sociálne kontakty akceptovaním dohodnutých pravidiel a riešením úloh vzájomnou kooperáciou. Väčšina žiakov disponovala primerane osvojenými **občianskymi spôsobilosťami** - vedela pohotovo odpovedať na podnetné otázky učiteľov, dokázala obhájiť vlastné názory, či hodnotové postoje vzhľadom na učebné témy alebo aktuálnu situáciu v triede. Preukázala schopnosť aktívne počúvať, v diskusii nereagovala odsudzujúco a rešpektovala názory iných (82,60 %).

Vyučovanie učiteľom

Nie všetci učitelia (52,20 %) poskytovali **podporné stimuly pre efektívne stratégie učenia sa žiaka**, čím iba čiastočne **vytvorili podmienky na ich inkluzívne vzdelávanie**, čo nekorelovalo s výsledkami dotazníka¹². Metódy a formy práce¹³, ktoré učitelia využívali, nesmerovali k rozvíjaniu kritického myslenia a nepodporovali autonómnosť a iniciatívnosť žiakov. V protirečení s výsledkami dotazníka¹⁴ neuplatňovali **metódy smerujúce žiakov k aktívnemu činnostnému učeniu sa**, nepodnecovali ich k samostatnému spracovaniu informácií a hodnoteniu poznatkov. Na vyučovacích hodinách prírodovedných predmetov boli v minimálnej miere zastúpené bádateľské aktivity/experimentálna činnosť. Z deklarovaných **opatrení na podporu učenia sa žiakov** bolo v edukácii pozorované **uplatňovanie formatívneho hodnotenia a podpora wellbeingu** (Graf 5). Učitelia prevažne komplexne zdôvodňovali kvalitu výkonov žiakov (69,60 %), čím podporovali ich efektívne učenie sa. Najviac sa im darilo uplatňovať opatrenie zamerané na posilnenie sociálneho učenia a upevnenie vzťahov v triede. **Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi** boli korektné, empatickým prístupom a prejavmi povzbudzovania prispievali k **atmosfére istoty a psychického bezpečia v triedach**.

Výrazné pozitíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín:

- vytváranie pozitívnej sociálnej klímy podporujúcej wellbeing žiakov (primárne a nižšie stredné vzdelávanie),
- rozvíjanie poznávacích zručností prostredníctvom aplikačných úloh (primárne vzdelávanie).

Výrazné negatíva z priameho pozorovania vyučovacích hodín:

- nevyužívanie metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu učeniu sa žiaka (primárne a nižšie stredné vzdelávanie),
- nezadávanie otázok a úloh na hodnotenie a na rozvíjanie tvorivosti (primárne a nižšie stredné vzdelávanie),
- nízka úroveň sebahodnotiacich a reflexných zručností (primárne vzdelávanie).

Graf 3 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

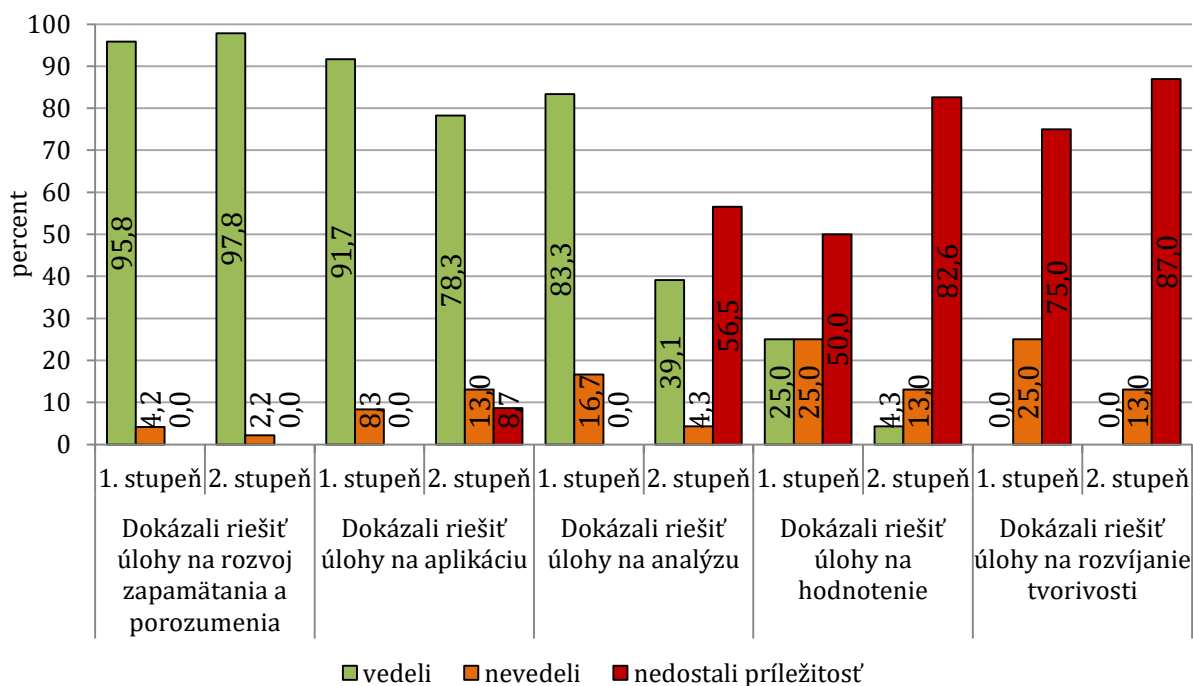
---

¹² Všetci učitelia v ňom uviedli, že diferencujú úlohy a zadania podľa špecifických potrieb a možností žiaka, uplatňujú individuálny prístup, väčšina (85,71 %) uplatňuje predĺžený výklad.

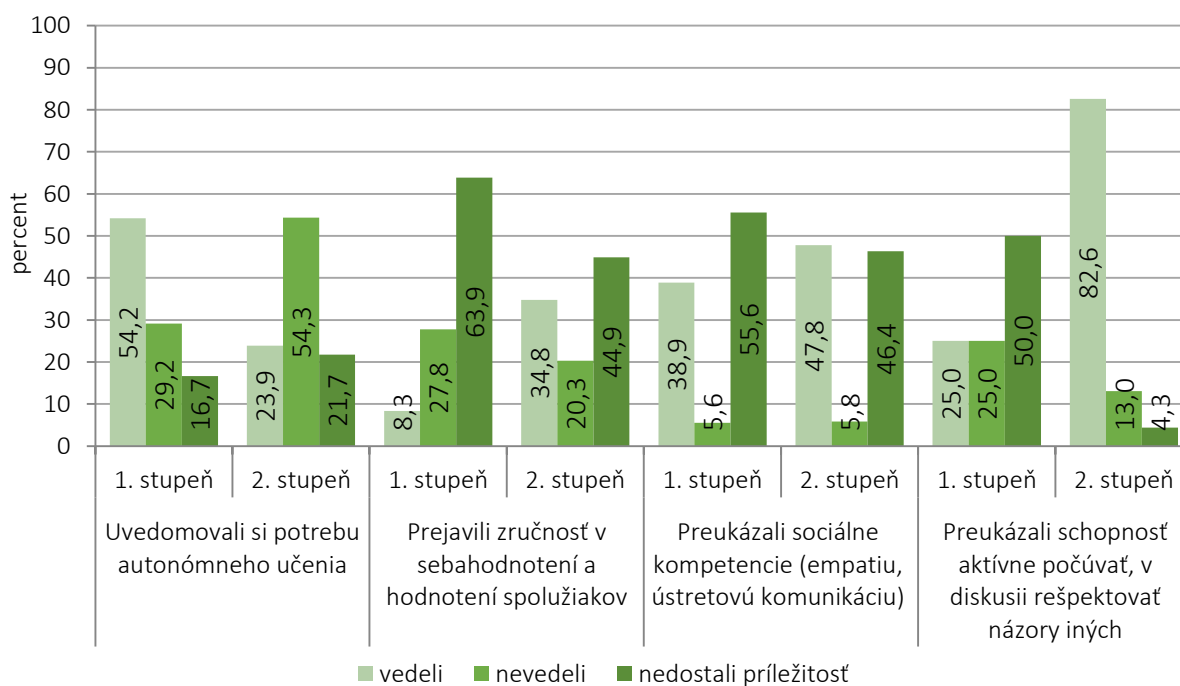
¹³ frontálne vyučovanie, slovné edukačné metódy (výklad, motivačný alebo riadený rozhovor).

¹⁴ Všetci opýtaní učitelia v ňom uviedli, že v edukácii využívajú inovatívne metódy, na hospitovaných hodinách okrem 1 neboli ale pozorované.

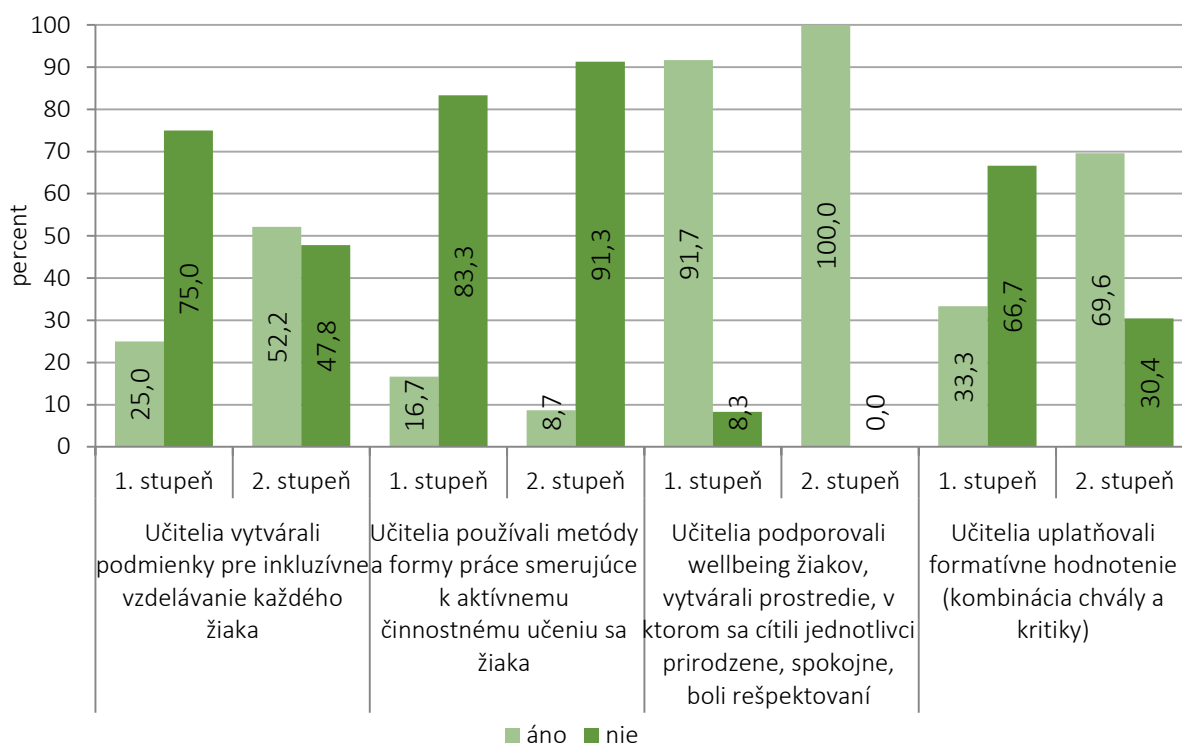

Graf 4 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 5 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Škola **modifikovala** učebný plán a učebné osnovy pre nižšie stredné vzdelávanie. Využila disponibilné hodiny na posilnenie vyučovacích predmetov MAT, SJL bez rozšírenia ich obsahu a zaviedla nové predmety cvičenia z MAT a cvičenia zo SJL, ktoré obsahovo nadväzovali na vyučovacie predmety MAT a SJL. Úprava UO reflektovala **zistenia z diagnostiky** vedomostí a zručností žiakov realizovanej po návrate žiakov z DV. Prijatie opatrenia bolo opodstatnené a vytvorilo podmienky na zabezpečenie nadväznosti vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania.

Prijaté opatrenia na **podporu učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách** sa dostatočne nepremietli v edukácii. Deklarované využívanie inovatívnych foriem vyučovania takmer všetkými učiteľmi¹⁵ potvrdené dvomi tretinami opýtaných žiakov bolo v edukácii zastúpené sporadicky. Len na štyroch z 35 pozorovaných hodín učitelia používali metódy a formy¹⁶ smerujúce k aktívnemu činnostnému učeniu sa. Dve tretiny žiakov sa v dotazníku vyslovili, že na hodinách prírodovedných predmetov vykonávajú pokusy – v edukácii ale nebola samostatná experimentálna činnosť žiakov zastúpená. Jej absencia znížila vyvodzovanie potrebných induktívnych záverov a zovšeobecnení. Ani 1 žiak nepotvrdil vyjadrenia väčšiny učiteľov (78, 57 %), že riešia kvízy, hry a úlohy pomocou počítačových aplikácií. Na hospitovaných hodinách učitelia síce používali prostriedky IKT (notebook, interaktívna tabuľa, výukové programy) - ale bez aktívnej účasti žiakov. Všetci učitelia v dotazníku uviedli, že diferencujú úlohy a zadania podľa špecifických potrieb a možností žiaka, uplatňujú individuálny prístup a väčšina (85,71 %) aplikuje predĺžený výklad. Väčšina žiakov (60 %) si nemyslela, že ak majú problémy v učení, tak im učitelia zadávajú iné úlohy ako

¹⁵ Trinásť zo 14 opýtaných učiteľov sa v dotazníku vyjadrilo, že využíva inovatívne formy vyučovania.

¹⁶ zážitkové, bádateľské, blokové vyučovanie, brainstorming...

ostatným žiakom. Ich názor bol zhodný so zisteniami školských inšpektorov o nedostatočnom poskytovaní podporných stimulov pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka (43 %). Uprednostnenie frontálneho vyučovania limitovalo prekonávanie bariér v učení sa slabo prospievajúcich žiakov. V nedostatočnej miere boli stimulované kompetencie k celoživotnému učeniu sa. V protiklade s avizovaným rozvíjaním sebahodnotiacich zručností žiaka (85,72 %) i vytváraním priestoru na hodnotenie výkonu spolužiaka (78,58 %) a súhlasnému vyjadreniu žiakov¹⁷ boli hospitačné zistenia (Graf 4). Na sledovaných hodinách žiaci neprejavili zručnosť v sebahodnotení, nepreukázali zodpovedajúcu spôsobilosť komplexného a objektívneho posúdenia výkonov spolužiakov (1. stupeň 8,30 %, 2. stupeň 34,80 %). Zistenia z hospitačnej činnosti vo väčšej miere nepotvrdili ani súhlasné vyjadrenia žiakov i učiteľov na zaraďovanie kooperatívnych činností. Žiakom nebol poskytnutý dostatočný čas a priestor na konštruktívnu diskusiu pri riešení úloh, len v malej miere im bolo umožnené preberať spoluzodpovednosť pri práci v dvojici/skupine¹⁸. Efektívne učenie sa žiakov na 2. stupni podporovalo formatívne hodnotenie - učitelia prevažne komplexne zdôvodňovali kvalitu výkonov žiakov (69,60 %). Škole sa najviac darilo realizovať opatrenie zamerané na posilnenie sociálneho učenia a upevnenie vzťahov v triede. Vytváranie pozitívnej atmosféry a psychického bezpečia v záujme **podpory wellbeingu všetkých žiakov** pozorované okrem 1 na všetkých hodinách potvrdili všetci žiaci vyjadrením, že vyučovanie ich baví, lebo sa v triede cítia príjemne. Z opatrení zameraných na **podporu žiakov v čase mimo vyučovania** učitelia i žiaci potvrdili zaangažovanie zákonných zástupcov do spolupráce so školou. Učitelia pravidelne poskytovali zákonným zástupcom spätnú väzbu o výsledkoch žiaka, informovali ich o dosiahnutej úrovni vedomostí, čo vytváralo predpoklad zvýšenia efektívnosti v oblasti výchovy a vzdelávania. Komparácia výsledkov dotazníkov (učiteľ, žiak) s hospitačnými zisteniami školskej inšpekcie preukázala **nízkú mieru uplatňovania podporných opatrení** vo výchovno-vzdelávacom procese. Ich **realizovanie čiastočne napomáhala eliminovať deficit v poznatkovej úrovni žiakov v dôsledku neplnohodnotného DV**.

Pedagogickí zamestnanci neboli zapojení do vzdelávania zameraného na rozvíjanie a získanie profesijných kompetencií v oblasti práce s ohrozenými skupinami žiakov, čím sa nevytvárali adekvátne podmienky na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu. Podpora wellbeingu pedagógov bola zameraná na morálnu aj finančnú oblasť. Vedenie školy motivovalo učiteľov pochvalami, vyjadrením uznania, finančnými odmenami a skvalitnením pracovného prostredia.

2 ZÁVERY

Škola **nevykonala** revíziu ŠkVP, ale **zabezpečila** nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania a zároveň **reflektovala** zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese **častočne napomáhal** odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

---

¹⁷ Všetci žiaci sa vyjadrili, že majú možnosť hodnotiť svoju prácu, okrem 1 všetci (97,14 %) majú možnosť hodnotiť prácu spolužiakov.

¹⁸ Len na 9 hodinách z celkového počtu 35 žiaci pracovali v skupine/dvojici.

Výrazné pozitíva

- vytváranie pozitívnej atmosféry a bezpečného prostredia v záujme podpory wellbeingu žiakov v ročníkoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania,
- spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov smerujúca k zvýšeniu efektívnosti v oblasti výchovy a vzdelávania.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania a učenia sa žiakov v ročníkoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania,
- rozvíjanie poznávacích schopností žiakov prostredníctvom hodnotenia a tvorivosti v ročníkoch primárneho a nižšieho stredného vzdelávania,
- rozvíjanie sebahodnotenia ako spôsobilosti podporujúcej samostatnosť v ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- pravidelne analyzovať a vyhodnocovať vzdelávacie výsledky žiakov, k zisteným nedostatkom prijímať merateľné opatrenia, výstupné zistenia využívať pre ďalší rozvoj školy,
- monitorovať a analyzovať využívanie aktivizujúcich foriem a metód podporujúcich kreativitu, autonómnosť, rozvoj zručností v sebahodnotení a hodnotení spolužiakov,
- podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov zamerané na inovatívne vyučovacie metódy,
- doplnením učebných pomôcok zabezpečiť edukáciu prírodovedných predmetov so zameraním na realizovanie bádateľských aktivít.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň – Nezábudka,
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2018/2019, 2020/2021,
3. zápisnice z pedagogickej rady,
4. zápisnice z rokovania metodických orgánov,
5. aktuálne rozvrhy tried a osobné rozvrhy učiteľov,
6. rozvrhy tried v adaptačnom období,
7. písomné práce, pracovné listy a prezentácie žiakov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: RNDr. Jaroslav Malček

Dňa: 11. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Pavol Majerčík, riaditeľ školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 16. 02. 2022 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica

RNDr. Jaroslav Malček

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Pavol Majerčík

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Pavol Majerčík, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti